

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Bene Meditandi

Berzetti, Nicola

Coloniae Agrippinae, 1658

Conditiones Personarum.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56496)

quam obligare ut omnia quæ hic dico observet, neque ut illo ordine, quem teheo, expendat: præterquam quod non omnia sint pro omnibus personis: neque in omnibus mysteriis facile omnia possint considerari.]

Conditiones Personarum.

Circa personas ergo 1. attendi potest essentia seu natura illarum, siue divina, vel Angelica, vel humana: simplex an cõposita; perfecta, vel imperfecta: dependens ab alio in esse & operari, vel independens. 2. ad substantiam, num sit corporalis, vel spiritualis; mortalis

vel

vel immortalis : simplex vel
composita : passibilis vel impas-
sibilis. 3. ad intellectum sitne
perspicax vel obtusus, velox
vel tardus : bono iudicio vel
nullo præditus : prudens in di-
ctaminibus practicis, vel non
benè vel malè occupatus : illu-
minatus à Deo, vel non ob-
scuratus à Dæmone, vel passione
aliquâ. 4. ad memoriam, prom-
ptane sit an lenta : facile reti-
nens, an difficilè: benè vel ma-
lè occupata. 5. ad voluntatem,
sitne efficax vel debilis : bona
vel mala : facile mobilis ad bo-
num, vel difficile; rebus ter-
renis implicata, vel aliis : à spi-
ritu bono mota vel malo; 6. ad

phantasiam, an prompta sit ad apprehendendum, & retinendum, vel tarda: vaga, vel collecta, chimærisne & vanitatibus occupata, an rebus solidis atque utilibus. 7. ad potentiam concupiscibilem, num vehemens sit an languida: occupata objectis bonis vel malis: subiecta rationi, vel eidem rebellis. 8. ad irascibilem, num ardens sit vel moderata: rationis ductum, vel impetum proprium secuta; ad detestandum malum vel promovendum bonum potius adhibita. 9. ad inclinationes num ad bonum vel malum sint propensæ: ad virtutes vel vitia: ad be-

nignitatem vel severitatem: propria comoda vel æquitatem sectandam: ad unionem cum Deo ejusque beneplacitum, pronæ, vel potius rebus terrenis affixæ, ejsque procurandis intentæ. 10. ad passiones sive affectuum sint amoris vel odii: desiderii vel horroris: spei vel desperationis, audaciæ vel timoris, gaudii vel mœroris; melancholiciæ vel cholericæ: benè, vel malè impensæ: domiti; vel indomiti: intensi vel remissi vel moderati. 11. ad intentionem, num ad finem bonum, vel malum ordinata: propriâ electione vel alienâ suggestionem præfixa: efficax vel debilis. 12. ad sensus

externos, visus, auditus, odoratus, gustus, & tactus; num sint acuti vel hebetes: bene vel male custoditi: rationis ductum vel appetitum sensitivum sequentes. 13. ad potentiam loco motivam, num pigra ad operandum vel prompta: dextra & agilis, vel non: voluntati obsequens vel repugnans. 14. ad complexionem, num Cholericam an phlegmaticam, sanguineam vel melancholicam: robustam vel debilem, vel mediocrem: naturalem vel acquisitam. 15. ad valetudinem, num sit bona vel mala vel mediocrem: bene vel male impensa: ordinaria vel ex-

traordinaria, mediis humana-
nis vel divinis obtenta. 16. ad
vires num valdè magnæ; vel
parvæ, vel mediocres: benè vel
malè impensæ, proportionatæ
ætati, staturæ, complexioni,
vel non: ordinariæ vel extra-
ordinariæ. 17. ad aspectum,
num sit pulcher, vel turpis, vel
tolerabilis, causa mali vel non:
à naturâ datus, vel arte pro-
curatus. 18. conformis ceteræ
constitutioni, vel non. 19.
ad sexum: sitne vir, an mu-
lier. 20. ad ætatem, sitne
puer, adolescens, aut vir
perfectus, senex vel decrepi-
tus. 21. ad nomen, num di-
vinitus vel casu impositum:

sitne significativum alicujus rei,
 vel non: factis respondens, vel
 diversum, ab illis, selectum
 & rarum, vel commune &
 vulgare. 22. ad conditionem,
 sitne Nobilis, vel ignobilis, ex
 magno stemmate vel ordina-
 rio vel humili; hæreditario
 jure, vel rebus gestis acqui-
 sito. 23. ad dignitatem, sitne Im-
 peratoria, Regia, Principis,
 Centurionis, Decurionis, &c.
 modis justis vel injustis obten-
 ta: factis respondens vel non,
 24. ad statum, sitne sæcularis,
 vel Deo consecratus, Conju-
 galis vel cælebs: virginitatis, vel
 viduitatis: an voluntate pro-
 pria vel alienâ suggestionem, vel

etiam

etiam coactione assumptus : an-
charus & amatus, an verò gra-
vis, molestus, & invisus. 25.
ad sectam, sitne Iudæus, Genti-
lis, Christianus, &c. num ele-
ctione assumptâ vel hæredita-
te transcripta : num Zelosè
propugnata, vel parvi æsti-
mata. 26. ad officium, num
sit agricolæ, pastoris, merca-
toris militis, &c. grave & la-
boriosum, an facile & dele-
ctabile, honorificum vel in-
facie : utile vel dispendio-
sum : necessarium vel super-
fluum. 27. ad merita, sintne
multa vel pauca, magnâ vel
parva : nota vel ignota : præ-

mii pel pœnæ : laudis vel vitu-
 perii : præmiis æqualia , vel
 minora , aut majora 28. ad ob-
 ligationes , num voluntariæ vel
 coactæ , multæ , vel pauca ;
 ex gratitudine vel justitiâ or-
 tæ : parvæ , vel magnæ : an-
 tales ut eis facilè satisfieri
 possit , vel non 29. ad do-
 na & talenta , sintne à natu-
 râ , vel gratiâ : acquisita vel
 infusa ; multa vel pauca : sin-
 gularia vel ordinaria : be-
 nè vel malè impensa : nego-
 tiosa vel otiosa : 30. ad virtu-
 tes. Sintne Theologicæ , vel
 cardinales : infusæ vel acquisi-
 tæ : benè radicatæ & solidæ ,

vel

vel superficiales & parum stabiles: internæ vel externæ: intensæ vel remissæ. 31. ad famam, sitne bona vel mala: longè lateque sparsa vel secus: constans vel inconstans: sitne eadem apud omnes vel varia: factis proportionata vel major, aut minor: per opera virtutum & honesta vel per fictiones & dolos: benè vel malè impensa. 32. ad bona externa seu divitias, sitne multæ vel paucæ: sufficientes, & cōvenientes pro qualitate personæ, vel non: hæreditariâ successionem possessæ, vel aliundè comparatæ: mediis licitis, vel illicitis acquisitæ: benè vel malè usurparæ: 33.

ad amicitias & adhaerentias, sintne cum multis vel paucis: cum nobilibus, divitibus, bonis, doctis, &c. vel cum ignobilibus, pauperibus, malis ignorantibus, &c. sintne veteres vel novae: arctae vel non, causa boni vel mali.

34. ad habitum seu vestitum: sintne asper, vel mollis: personae conveniens, vel non: conformis mori patrio, vel difformis; ordinarius vel extraordinarius: sintne assumptus pro necessitate, & decentia, vel ad pompam & vanitatem, hujus vel istius coloris, &c.

35. ad situm, jaceatne, vel sedeat, vel stet, vel genua flectat, vel prostratus humi procumbat; an decenter, vel

indecenter : Commodè , vel incommodè : uno certo modo, vel vario , &c. 36. ad dominium ; sitne Domini , vel patris, vel mariti, &c. legitimè obtentum, vel secus: benè, vel malè usurpatum : magnum vel exiguum, &c.

Conditiones verborum.

Circà voces i. considerari potest author : num Deus, vel Angelus, vir, vel mulier, vel puer: &c. malus vel bonus: num per se loquatur, vel os alterius : procedatne sincerè vel simulatè. 2. cujus partis orationis, sitne nomen, an verbum, vel aliud, &c.

cujus